
Karel Pech: Sám sobě vším

Karel Pech: Sám sobě vším

Karel Pech 18. 5. 1917 – 14. 2. 2006

Karel Pech byl herec, režisér a jak sám uváděl také autor. Působil v Národním divadle, znám byl jak z rozhlasu, tak televize. Měl nejen příjemný přednes, ale také hodně nápadů. Proto byl například autorem prvního rozhlasového seriálu Nedělní beseda, který přerušil až únor 1948.

I jeho zásluhou poznali rozhlasoví posluchači cestovatele Hanzelku a Zikmunda, jejichž reportáže režíroval a někdy také podpořil vlastním hlasem.

Patřil k prvním autorům Československé televize, kde se podílel na řadě pásem, seriálů a vzdělávacích pořadů. Proslavil se například osmnáctidílným cyklem Tajemství země Nippon, který připravil po své cestě do Japonska. Vystupovala v něm dívka jménem Šimako, mluvící roztomilou japonskou češtinou. Byla to bohemistka Šimako Murai, která působila později i jako překladatelka.

Pro Ostravskou televizi natočil Karel Pech film Co Karel Čapek fotografoval a seriál Aby tělo nebolelo. Byl členem Československé společnosti pro lidská práva, psal fejetony i básně. Založil hnutí Rozhlas není tisk. Některé práce vydal v samizdatu.

Hodně se zabýval jazykem, češtinou i slovenštinou, a veřejným projevem, učil dokonce od roku 1995 ve své soukromé škole Démosthenes. To už jako penzista.

Veřejnému projevu se věnoval i teoreticky, napsal esej Adresuj aneb Jak se chovat před kamerou a mikrofonom Za zásluhy o televizi byl v roce 1997 uveden v pořadu Týtý do Dvorany slávy.

To samo by stačilo, abychom na Karla Pecha, který se narodil v květnu 1917 a pohřeb měl letos 23. února, vzpomínali. To je také obsahem několika nekrologů, které o něm vyšly.

Je tu však ještě jeden důvod. Dvacet let přednášek a seminářů na Karlově Univerzitě, respektive na Fakultě sociálních věd a publicistiky, pozdější Fakultě žurnalistiky, v rozhlasové a televizní specializaci.

Říkávalo se mu přítel. Byl totiž autorem cyklu Tajemství řeči, kde vystupoval s klukem jménem – tuším že Belčev. Navzájem se oslovovali přáteli, ale chlapec vyslovoval velmi špatně ř. Pořad se týkal úskalí českého jazyka, probírala se tu ovšem i pravidla slušného chování. Bylo to vtipné, nenásilné a mělo to, řečeno dnešní terminologií, pořádný rating.

Karel Pech vedl mimo jiné seminář s pěkným názvem Sám sobě vším. Učil v něm mladé novináře a novinářky, jak si počínat, když nebudou mít k dispozici žádného pomocníka. Stručně řečeno znamenalo to najít téma, napsat si bodový scénář, sami všechno natočit, sestříhat a ještě namluvit komentář. S digitálními kamerami se k téhle praxi dneska vlastně vracíme.

Také učil studenty dobře vyslovovat, upozorňoval je na jejich jazykové vady, odhaloval taje přednesu. Jednou mne donutil číst sportovní zprávy jako nadšenou příznivkyni tenisty Kukala a pak jako jeho zapřísáhlou odpůrkyni.

Karel Pech měl velmi rád svou ženu Marii. Byl s ní od roku 1937 a když umřela, napsal jí velmi krásný dopis. Říkali jsme si s jedním jeho bývalým studentem, který i když žije v USA, stále s ním byl v kontaktu, že je načase pozvat ho jako hosta do semináře k posluchačům současným. Už jsme to nestihli.

Barbora Osvaldová

(autorka je vedoucí katedry žurnalistiky Fakulty sociálních věd UK)